

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

10.12.2019

г. Заинск

№ 621

"Банк гарантиясенең ышанычлы-
лыгын бәяләү тәртибен, бюджет
кредитын кире кайтару, процент һәм
башка түләүләрне түләү буенча
муниципаль берәмлек йөкләмәләрен
үтәүне тәмин итүгә бирелә торган
поручительлекне раслау турында"

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93.2 статьясы 3 пункты нигезендә
Зэй муниципаль районы Башкарма комитеты

карап бирә:

1. "Банк гарантиясенең ышанычлылыгын бәяләү тәртибен, бюджет кредитын кире кайтару, процент һәм башка түләүләрне түләү буенча муниципаль берәмлек йөкләмәләрен үтәүне тәмин итүгә бирелә торган поручительлекне кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Зэй муниципаль районының финанс-бюджет палатасына йөкләргә.

Башкарма комитет житәкчесе

И.Ф.Хафизов

Юрист

П.А.Байрашев
32273

Банк гарантиясенә ышанычлылыгын бәяләү, бюджет кредитын кире кайтару, процент һәм башка түләүләрне түләү буенча муниципаль берәмлек йөкләмәләрен үтәүне тәмин итүгә бирелә торган поручительлек тәртибе

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге тәртип Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93.2 статьясы 3 пунктына нигезләнеп эшләнгән һәм ул муниципаль берәмлекнең бюджет кредитын кире кайтару, процент һәм башка түләүләрне түләү буенча йөкләмәләрен үтәүне тәмин итүгә бирелә торган банк гарантиясенә һәм поручительлек күрсәткечләрен билгели.

1.2. Банк гарантиясенә һәм поручительлекнең ышанычлылыгы банкның яисә башка кредит оешмасының (алга таба - гарант) һәм поручительләрнең финанс тотрыклылыгы белән билгеләнә.

1.3. Әлеге тәртип буенча банк гарантиясенә һәм поручительлекнең ышанычлылыгы дигәндә гарант һәм поручительнең бюджет кредитын кире кайтару буенча муниципаль берәмлек (алга таба - алучы) бурычларын үз вакытында һәм тулы күләмдә үтәү сәләтен күз алдында тотарга кирәк.

1.4. Тәмин итү күләме бирелә торган бюджет кредиты күләмен, аның буенча процентларны һәм тиешле килешүдә каралган башка түләүләрне капларга тиеш.

1.5. Йөкләмәләрен үтәүне тәмин итүне рәсмиләштерү Зэй муниципаль районы бюджетыннан бюджет кредиты биргәнчегә кадәр башкарыла.

1.6. Зэй муниципаль районының финанс-бюджет палатасы Зэй муниципаль районы бюджетыннан бирелә торган бюджет кредитларын, банк гарантиясе һәм җаваплылыкны үз өстенә алуны тәмин итүгә бәя бирә.

II. Банк гарантиясе ышанычлылыгын бәяләү

2.1. Әлеге тәртип максатларында гарант түбәндәге таләпләргә җавап бирергә тиеш:

бетерү, үзгәртеп кору, банкротлык процессында булмау;

Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексында каралган тәртиптә эшчәнлек туктатылмау;

Зэй муниципаль районы алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча кичектерелгән (жайга салынмаган) бурыч һәм салымнар, җыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, процентлар түләү буенча үтәлмәгән бурыч, шулай ук Зэй муниципаль районы тарафыннан элегрәк бирелгән муниципаль гарантияләр буенча жайга салынмаган йөкләмәләр булмау;

Россия Федерациясе Үзәк банкының банк операцияләре башкару өчен генераль лицензиясе булу;

“Россия Федерациясе банкларында кертемнәрне иминләштерү турында” 2003 елның 23 декабрдәге 177-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Россия Федерациясе банкларында физик затларның кертемнәрен мәжбүри иминиятләү системасында катнашу (Россия банкының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында соңгы хисап датасына урнаштырылган рәсми мәгълүматлар);

Россия Федерациясе Үзәк банкы тарафыннан «Россия Федерациясенә Үзәк банкы (Россия Банкы) турында» 2002 елның 10 июлдәге 86-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә билгеләнгән мәжбүри нормативларны бозган өчен чаралар кулланылмау (Россия Федерациясе Үзәк банкының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында соңгы хисап датасына урнаштырылган рәсми мәгълүматлар).

2.2. Әлеге тәртипнең 2.1 пункттында билгеләнгән таләпләргә туры килә торган гарант Зәй муниципаль районының финанс-бюджет палатасына түбәндәге документларны тапшыра:

а) гарантның алучының йөкләмәләре буенча тиешле гарант булып чыгыш ясарга ризалыгы турында хаты;

б) гарант тарафыннан расланган гарантның гамәлгә кую документларының күчермәләре;

в) салым органында исәпкә кую турында таныклык, гарант тарафыннан таныкланган юридик затларның бердәм дәүләт реестрында дәүләт теркәве яисә теркәү кәгазе турында таныклык күчермәләре;

г) гарантның бетерелү, үзгәртеп кору, банкротлык процессында булмавын раслый торган документлар;

д) гарант исеменнән алыш-бирешләр кылуга гарант, башка вәкаләтле затның һәм гарант тарафыннан расланган баш бухгалтерның вәкаләтләрен раслый торган документлар (сайлау турында карар, билгеләү турында боерык, вазыйфага керешү турында боерык, контракт күчермәсе, ышанычнамә), шулай ук нотариаль таныкланган күрсәтелгән затлар имзаларының үрнәкләре һәм гарант мөһерә оттиски үрнәкләре;

е) банк гарантиясе бирү буенча алыш-биреш башкаруга гарант идарәсенә вәкаләтле органының ризалыгын (хуплавын) раслый торган документның нотариаль таныкланган күчермәсе (алучының йөкләмәләрен үтәүне тәмин итүдә);

ж) банк операцияләрен гамәлгә ашыруга Россия Федерациясе Үзәк банкының генераль лицензиясенә нотариаль таныкланган күчермәсе;

з) соңгы хисап көненә салымнар һәм җыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә түләнергә тиешле салымнар, җыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, процентлар буенча гарантның бурычы юклыгын раслый торган салым органы белешмәсе;

и) хисап финанс елы өчен һәм соңгы хисап датасына гарант белән таныкланган бухгалтерлык балансы һәм хисап чорындагы керемнәр һәм зыян турында хисап;

к) гарантның бухгалтерлык исәп-хисабының дөрөслеге турында аудиторлык бәяләмәсенә әлеге тәртипнең 2.2 пункттындагы «а» пунктчасы нигезендә хат белән мөрәҗәгать итү елында гарант тарафыннан таныкланган күчермәсе;

л) Россия Федерациясе Үзәк банкы билгеләгән форма буенча гарантның үз акчаларын (капиталын) һәм рөхсәт ителә торган күрсәткечләр диапазонын китерү белән соңгы хисап датасына мәжбүри нормативлар күрсәткечләре расчәте;

м) Россия Федерациясе Үзәк банкы билгели торган форма буенча мәжбүри нормативлар турында мәгълүмат;

н) Россия Федерациясе Үзәк банкы билгели торган форма буенча гарант активларының сыйфаты турында мәгълүмат;

о) житәкче кул куйган һәм гарант мөһере белән таныкланган гарантның чиста активлары исәбе;

п) Россия Федерациясе Үзәк банкының Россия Федерациясе Үзәк банкының мәжбүри резерв таләпләренә соңгы яртыеллыгы дәвамында гарант тарафыннан үтәү турындагы белешмәсен, клиентларның исәп-хисап документларын вакытында башкармау фактлары булмау турында, Россия Федерациясе Үзәк банкы тарафыннан гарантка карата кулланылган мәжбүри йогынты чаралары булмау турында белешмә;

р) вәкаләтле вазыйфай затлар кандидатураларын Россия Федерациясе Үзәк банкы белән килештерүне раслый торган документлар.

Әлеге пунктның «в», «г», «з» бүлекләрендә күрсәтелгән документларны гарант тапшырмаган очракта, Зәй муниципаль районының финанс-бюджет палатасы аларны ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек тәртибендә соратып ала.

2.3. Гарантның финанс хәле түбәндәге күрсәткечләр ярдәмендә билгеләнә:

соңгы финанс елында һәм ағымдагы елның узган чорында зыянга эшләмәү;

гарантның I һәм II категориягә ия активлары активларының гомуми күләменән кимендә 50 процентын тәшкил итәргә тиеш;

гарантның Россия Федерациясе Үзәк Банкы билгеләгән мәжбүри нормативларга туры килүе;

гарантның чиста активлары күләме күрсәтелгән бюджет кредитының өч тапкыр суммасыннан ким булырга тиеш түгел.

2.4. Зәй муниципаль районының финанс-бюджет палатасына кергән гарант документлары алар кергән көнне теркәлә.

2.5. Гарант тарафыннан тапшырылган документлар әлеге Тәртипнең 2.2 пунктында билгеләнгән документларга туры килмәгән очракта, Зәй муниципаль районының финанс-бюджет палатасы, документларны теркәү датасыннан биш эш көненнән дә соңга калмыйча, сәбәпләрен күрсәтеп, аларны кире кайтара.

2.6. Гарант тарафыннан тапшырылган документлар әлеге тәртипнең 2.2 пунктында билгеләнгән исемлегенә туры килгән очракта, Зәй муниципаль районының финанс-бюджет палатасы тарафыннан банк гарантиясенен ышанычлылыгына бәя бирелә. Финанс-бюджет палатасы тапшырылган документларны теркәү датасыннан алып 15 эш көне эчендә гарантны әлеге тәртипнең 2.1 пунктында каралган таләпләргә туры килү предметына карый һәм әлеге Тәртипнең 2.3 пунктындагы күрсәткечләргә исәпкә алып, аның финанс хәлен билгели.

Документларны карау нәтижәләре буенча финанс-бюджет палатасы гарантның финанс тотрыклылыгы һәм аның бюджет кредитын кире кайтару буенча йөкләмәләрен үз вакытында һәм тулы күләмдә үтәү сәләте турында бәяләмә эзерли,

бу хакта гарантка бәяләмә эзерләгәннән соң өч эш көннән дә соңга калмыйча язма рәвештә хәбәр ителә.

III. Жаваплылыкны үз өстенә алуның ышанычлылыгын бәяләү

3.1. Әлеге тәртип буенча жаваплылыкны үз өстенә алучы (поручитель) түбәндәге таләпләргә җавап бирергә тиеш:

бетерү, үзгәртеп кору, банкротлык процессында булмау;

Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексында каралган тәртиптә эшчәнлек туктатылмау;

Зәй муниципаль районы алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча кичектерелгән (жайга салынмаган) бурыч һәм салымнар, җыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, процентлар түләү буенча үтәлмәгән бурыч, шулай ук Зәй муниципаль районы тарафыннан элегрәк бирелгән муниципаль гарантияләр буенча жайга салынмаган йөкләмәләр булмау;

3.2. Әлеге тәртипнең 3.1 пунктында билгеләнгән таләпләргә туры килә торган поручитель финанс-бюджет палатасына түбәндәге документларны тапшыра:

а) кредит алучының йөкләмәләре буенча поручитель булырга ризалык турында хат;

б) документларның поручитель тарафыннан таныкланган күчермәләре;

в) салым органында исәпкә кую турында таныклык, поручитель тарафыннан таныкланган юридик затларның бердәм дәүләт реестрында дәүләт теркәве яисә теркәү кәгазе турында таныклык күчермәләре;

г) поручительнең башкарма органга үзе генә вәкаләтлелекне, аның исемнән алыш-бирешләр кылуга башка вәкаләтле затның һәм поручитель тарафыннан расланган баш бухгалтерның вәкаләтләрән раслый торган документлар (сайлау турында карар, билгеләү турында боерык, вазыйфага керешү турында боерык, контракт күчермәсе, ышанычнамә), шулай ук нотариаль таныкланган күрсәтелгән затлар имзаларының үрнәкләре һәм гарант мөһере оттискы үрнәкләре;

д) алыш-биреш итүгә (алучының йөкләмәләрен үтәүне тәмин итүгә) поручитель идарәсенең вәкаләтле органы ризалыгын (хуплавын) раслый торган документның нотариаль расланган күчермәсе);

е) бетерү, үзгәртеп кору, банкротлык процессында булмауны раслаучы документлар;

ж) хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензиянең нотариаль яктан расланган күчермәсе (Россия Федерациясе законнары белән поручитель тарафыннан гамәлгә ашырыла торган эшчәнлекнең лицензия нигезендә гамәлгә ашырылуы билгеләнгән очракта);

з) кредит оешмаларында ачылган поручительнең гамәлдәге счетлары турында салым органы тарафыннан расланган белешмә;

и) банклар тарафыннан бирелгән поручительнең исәп-хисап счетларында акчалары булу һәм аларга картотекага сумма турында белешмәләр;

к) бухгалтерлык балансы, хисап финанс елына һәм соңгы хисап датасына поручитель раслаган финанс нәтижәләре турында хисап, аларны кабул итү турында

салым органы тамгасы белән һәм төп чаралар турында баланс статьяларының расшифровкаларын кушып, аларга аңлатма язулары белән һәм аларны кабул итү турында салым органы тамгасы белән расланган хисап (хисап финанс елына һәм соңгы хисап датасына), төгәлләнмәгән төзелеш, матди кыйммәтлەرگә кертемнәр, озак сроклы финанс кертемнәре, кыска сроклы финанс кертемнәре, дебитор бурычлар, озак сроклы йөкләмәләр, кыска сроклы кредитлар һәм заемнар, кредит бурычлары турында хисап (бурычның һәр төре буенча);

л) соңгы хисап көненә салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә түләнергә тиешле салымнар, жыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, процентлар буенча бурычларның юклыгын раслый торган салым органы белешмәсе;

м) әлеге тәртипнең 3.2 пунктның «а» пунктчасы нигезендә хат белән мөрәжәгать иткән елга поручительнең бухгалтерлык хисабының дөреслеге турында аудиторлык бәяләмәсенә күчәрмәсе (Россия Федерациясе законнары нигезендә ел саен аудиторлык тикшерүе узарга тиешле юридик затлар өчен)

н) житәкче кул куйган һәм поручительнең мөһере белән таныкланган чиста активлар исәбе.

Поручитель әлеге пунктның «в», «е», «л» бүлекләрендә күрсәтелгән документларны тапшырмаган очракта, финанс-бюджет палатасы аларны ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек тәртибендә соратып ала.

3.3. Финанс-бюджет палатасына кергән поручитель документлары шул көндә теркәлә.

3.4. Поручитель тарафыннан тапшырылган документлар әлеге тәртипнең 3.2 пунктында билгеләнгән документларга туры килмәгән очракта, Зәй муниципаль районының финанс-бюджет палатасы, документларны теркәү датасыннан биш эш көненнән дә соңга калмыйча, сәбәпләрен күрсәтеп, аларны кире кайтара.

3.5. Поручитель тарафыннан тапшырылган документлар әлеге тәртипнең 3.2 пунктында билгеләнгән исемлегенә туры килгән очракта, Зәй муниципаль районының финанс-бюджет палатасы тарафыннан банк гарантиясенә ышанычлылыгына бәя бирелә. Финанс-бюджет палатасы тапшырылган документларны теркәү датасыннан алып 15 эш көне эчендә поручительне әлеге тәртипнең 3.1 пунктында каралган таләпләргә туры килү предметына карый һәм әлеге тәртипнең 3.2 пунктындагы күрсәткечләргә исәпкә алып, аның финанс хәлен билгели.

Бюджет кредитын кире кайтару йөкләмәләрен үтәүне тәэмин итү буенча поручительләр тарафыннан чыгыш ясаучы юридик затларның финанс хәлен анализлау, әгәр күрсәтелгән юридик затлар рейтингы «Фитч Рейтингс» (Fitch Ratings) рейтинг агентлыклары классификациясе буенча «ВВ-» дәрәжәсеннән яки «Стандарт энд Пурс» (Standard & Poor's) рейтинг агентлыклары классификациясе буенча «Мудис Инвесторс Сервис» (Moody's Investors Service) рейтинг агентлыгы классификациясе буенча «Ваз» дәрәжәсеннән түбән булмаса, үткәрелмәскә мөмкин (интернет-телекоммуникация чөптөрүдә урнаштырылган рәсми мәгълүмат агентлыклары «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөптөрүдә бюджет кредиты алу датасына урнаштырылган рәсми мәгълүматлар).

Документларны карау нәтижеләре буенча финанс-бюджет палатасы поручительнең финанс тотрыклылыгы һәм аның бюджет кредитын кире кайтару буенча алучының йөкләмәләрен үз вакытында һәм тулы күләмдә үтәү сәләте турында бәяләмә эзерли, бу хакта поручительгә бәяләмәне эзерләү датасыннан өч эш көненнән дә соңга калмыйча язмача хәбәр итә.

Бюджет кредитын кире кайтару, процент һәм башка түлүүләрне түләү буенча муниципаль берәмлекнең йөкләмәләрен үтәүне тәмин итүгә бирелә торган банк гарантиясенен ышанычлылыгын бәяләү тәртибенә кушымта.

Поручительнең финанс хәлен бәяләү методикасы

1. Поручительнең финанс хәлен бәяләү өчен база финанс индикаторларының өч төркеме кулланыла:

ликвидлык коэффициенты;

үз һәм заем акчалары нисбәте коэффициенты;

рентабельлелек кәрсәткече.

Исәп түбәндәге чыгыш мәгълүматы нигезендә башкарыла:

Форма № 1 (бухгалтерлык балансы);

Форма № 2 (финанс нәтижәләре турында хисап).

2. Ликвидлык коэффициенты

2.1. Ликвидлык коэффициентлары төркемендә өч күрсәткеч бар:

абсолют ликвидлык коэффициенты;

тиз ликвидлык коэффициенты;

агымдагы ликвидлык коэффициенты.

2.2. K1 абсолют ликвидлык коэффициенты түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$K1 = \frac{\text{ден. средства (1250)} + \text{кр. фин. вложения (1240)}}{\text{тек. обязательства (1500 - 1530 - 1540)}}$$

монда:

ден. средства - кассадагы һәм исәп-хисап счетындагы акчалар (балансның 1250нче юлы);

кр.фин.вложения - хисап чоры ахырына формалашкан поручительнең (акцияләр, вексельләр, облигацияләр һ.б.) кыска сроклы финанс кертемнәре суммасы. Шундыйларга, әгәр ул 12 айдан артык булса (балансның 1240нчы юлы) хисап датасыннан яисә операция циклының дәвамлылыгыннан соң 12 айдан да артмаган мөрәжәгатьләр (каплау) вакыты керә;

тек. обязательства - хисап датасыннан соң 12 айдан да азрак вакыт таләп иткән поручительнең кыска сроклы финанс йөкләмәләре. Мәгънә V баланс бүлегенен (150нче юл), киләчәк чор керемнәренен (1530 нчы юл) һәм бәяләү йөкләмәләренен (1540нчы юл) аермасы буларак тора.

2.3. K2 тиз ликвидлык коэффициенты хужалык әйләнешеннән акчаларны оператив рәвештә чыгару һәм булган финанс йөкләмәләрен юкка чыгару мөмкинлеген характерлый. Күрсәткеч түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$K2 = \frac{\text{деб. задолженность(1230)} + \text{кр. фин. вложения(1240)} + \text{ден. средства(1250)}}{\text{тек. обязательства (1500 - 1530 - 1540)},}$$

монда:

деб. задолженность - ел дэвамында түлэnergэ тиешле дебиторлык бурычы (1230нчы юл);

кр. фин. вложения - хисап чоры ахырына кадэр формалашкан поручительнен (акциялэр, вексельлэр, облигациялэр, бирелгэн займнар һ.б.) кыска сроклы финанс кертемянэре суммасы. Шуларга, эгэр ул 12 айдан артык булса (1240нчы юл) хисап датасыннан яисэ операция циклының дэвамлылыгыннан соң 12 айдан да артмаган мэрэжэгатылэр (каплау) вакыты керэ;

ден. средства - кассадагы һәм исэп-хисап сетындагы акчалар (1250нче юл);

тек. обязательства - хисап датасыннан соң 12 айдан да азрак вакыт талэп иткэн поручительнен кыска сроклы финанс йөклэмэлэре. Мэгьнэ V баланс бүлегенен (1500нче юл), килэчэк чор керемнэренен (1530нчы юл) һәм бэялэу йөклэмэлэренен (1540нчы юл) аермасы буларак тора.

2.4. K3 агымдагы ликвидлык коэффиценты түбэндэге формула буенча исэплэнэ:

$$K3 = \frac{\text{оборотные активы (1200)}}{\text{кр. обязательства (1500 - 1530)},}$$

монда:

оборотные активы - эйлэнештэге активлар (балансның № 1200 юлы);

кр. обязательства - хисап датасыннан соң 12 айдан да азрак вакыт талэп иткэн поручительнен түлэnergэ тиешле кыска сроклы финанс йөклэмэлэре. Мэгьнэсе V баланс бүлегенен (1500нче юл) һәм килэчэк чорларның керемнэренен аермасы буларак тора (1530нчы юл).

3. Үз һәм заем акчалары нисбэте коэффиценты

Үз һәм заем акчалары нисбэте коэффиценты K4 түбэндэге формула буенча билгелэнэ:

$$K4 = \frac{\text{собственный капитал (1300)}}{\text{заемный капитал (1500 + 1400 - 1530)},}$$

монда:

собственный капитал - үз капиталы һәм резервлар (балансның 1300нче юлы);

заемный капитал - финанс йөклэмэлэре. Элеге кыйммэт булачак чорларның керемнэрен исэпкэ алмыйча, кыска сроклы һәм озак сроклы йөклэмэлэр суммасы (1500нче һәм 1400баланс юллары) булып тора (1530нчы юл).

4. Рентабельлелек күрсэткечлэре

4.1. K5 рентабельлелек күрсэткечен исэплэу тэртибе сэдэ предприятиялэре

һәм башка тармаklar предприятиеләре поручительләре өчен аерым билгеләнә.

4.2. Сәүдә предприятиеләре булган поручительләр өчен рентабельлек күрсәткече түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$K5 = \frac{\text{прибыль от продаж (2200)}}{\text{валовая прибыль (2100)}},$$

монда:

прибыль от продаж - продукция сатудан табыш (финанс нәтижәләре турында хисапның 2200нче юлы);

валовая прибыль - тулаем табыш (финанс нәтижәләре турында хисапның 2100нче юлы).

4.3. Башка тармаklar предприятиеләре булган поручительләр өчен рентабельлек күрсәткече түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$K5 = \frac{\text{прибыль от продаж (2200)}}{\text{выручка (2110)}},$$

монда:

прибыль от продаж - продукция сатудан табыш (финанс нәтижәләре турында хисапның 2200нче юлы);

выручка - керем (финанс нәтижәләре турында хисапның 2110нчы юл).

5. Финанс хәлен бәяләүне төзү

5.1. Һәр база индикаторы өчен иң яхшы һәм иң начар чик зурлыгы билгеләнә.

5.2. Алынган әһәмият һәм чик күрсәткечләр нигезендә һәр күрсәткеч өчен өч категориянең берсе билгеләнә. Күрсәткечләрнең чик күрсәткечләре һәм күрсәткечләрнең факттагы күрсәткечләренә карап категорияне сайлау кагыйдәсе 1 нче таблицада китерелгән.

Таблица 1. Күрсәткечләрнең иң чик зурлыгын һәм күрсәткечләрнең факттагы зурлыгына карап категорияне сайлау

Коэффициентлар	1 категория (күрсәткечнең яхшы әһәмияте)	2 категория (күрсәткечнең канәгатьләнәрлек әһәмияте)	3 категория (күрсәткечнең канәгатьләнмәслек әһәмияте)
K ₁	0,2дән күбрәк	0,1 - 0,2	0,1дән азрак
K ₂	0,8дән күбрәк	0,5 - 0,8	0,5тән азрак
K ₃	2,0дән күбрәк	1,0 - 2,0	1,0дән азрак
K ₄			
Сәүдә предприятиеләре	0,6дан күбрәк	0,4 - 0,6	0,4тән азрак
Башка тармак предприятиеләре	1,0дән күбрәк	0,7 - 1,0	0,7дән азрак

к5	0,15тэн күбрэк	0,0 - 0,15	0,0дэн ким (нерентаб.)
----	----------------	------------	------------------------

5.3. Жыелма баянең зурлыгы (S) түбэндәге формула буенча билгеләнә:

$$S = \text{Вес}_1 \times \text{Категория}_1 + \text{Вес}_2 \times \text{Категория}_2 + \text{Вес}_3 \times \text{Категория}_3 + \text{Вес}_4 \times \text{Категория}_4 + \text{Вес}_5 \times \text{Категория}_5,$$

монда:

Вес_і - жыелма баяләүдә К_і күрсәткеченең мәгънәсе, і = 1, 2, 3, 4 яки 5.

Күрсәткечләр мәгънәсе 2нче таблицада бирелә.

Категория_і - К_і күрсәткеченең әһәмияте булган категория.

Категория_і = 1, 2 яки 3.

Таблица 2. Жыелма баяне исәпләгәндә кулланыла торган күрсәткечләрнең зурлыгы

Күрсәткеч	Күрсәткечнең зурлыгы
Абсолют ликвидлык коэффициенты К1	0,11
Тиз ликвидлык коэффициенты К2	0,05
Агымдагы ликвидлык коэффициенты К3	0,42
Үз һәм заем чаралары нисбәте коэффициенты К4	0,21
Рентабельлелек коэффициенты К5	0,21

5.4. Жыелма баяләүнең әһәмияте нигезендә поручительнең финанс хәле:

жыелма баянең әһәмияте 1,05тән артмаса, яхшы булып тора;

жыелма бая 1,05тән артык булса да, 2,4тән артмаганда канәгатьләнәрлек була;

жыелма баянең әһәмияте 2,4тән артып китсә, канәгатьләнмәслек булып тора.

Поручительнең чиста активлары күләме бюджет кредитының өч тапкыр бирелгән суммасыннан ким булырга тиеш түгел.